

**Силабус
освітнього компоненту ВД
Стратегії розвитку транспорту**

Назва дисципліни:	Стратегії розвитку транспорту
Рівень вищої освіти:	другий (магістр)
Галузь знань:	27 Транспорт
Спеціальність:	275.03 Транспортні технології
Освітньо-професійна (Освітньо-наукова) програма:	Організація перевезень і управління на автомобільному транспорті
Сторінка курсу в Moodle:	https://dl.khadi.kharkov.ua/course/view.php?id=2056
Рік навчання:	1
Семестр:	2 (весняний)
Обсяг освітнього компоненту	3 кредити (90 годин)
Форма підсумкового контролю	Залік
Консультації:	за графіком
Назва кафедри:	кафедра транспортних технологій
Мова викладання:	українська
Керівник курсу:	Вдовиченко Володимир Олексійович, д.т.н., професор
Контактний телефон:	<i>(057) 707-37-20</i>
E-mail:	<i>Vval2301@gmail.com</i>

Короткий зміст освітнього компоненту:

Метою є формування у майбутніх фахівців у галузі транспорту та транспортної інфраструктури теоретичних, практичних та методичних положень щодо визначення концептуальних засад створення та реалізації стратегії забезпечення стабільного та ефективного функціонування транспорту, створення умов для соціально-економічного розвитку країни, підвищення конкурентоспроможності національної економіки і рівня життя населення.

Предмет: педагогічно-адаптована система понять про принципи та методи стратегічного планування діяльності транспорту.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- аналіз та обґрунтування теоретико-методологічних основ розробки стратегії розвитку транспорту;
- систематизація та параметризація показників діагностики стану транспорту;
- оволодіння принципами формування цілей та пріоритетів стратегічного розвитку транспорту;
- аналіз функціональних стратегій розвитку транспорту;
- оцінювання ефективності реалізації стратегії транспорту.

Передумови для вивчення освітнього компоненту:

«Стратегії розвитку транспорту» ґрунтується на вивченні дисциплін «Основи менеджменту», «Вантажні перевезення», «Пасажирські перевезення», «Організація навантажувально - розвантажувальних робіт», «Транспортно-експедиторська діяльність», «Управління автомобільними перевезеннями», «Комерційна робота на автомобільному транспорті».

Компетентності, яких набуває здобувач:

- здатність до адаптації та дії в новій ситуації, здатність створювати і захищати інтелектуальну власність;
- здатність до абстрактного мислення, генерування нових ідей, аналізу та

синтезу;

- здатність проведення досліджень на відповідному рівні;
- здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми;
- здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт;
- здатність формулювати, аналізувати та синтезувати рішення наукових проблем при організації перевезень і управлінні на автомобільному транспорті на абстрактному рівні шляхом декомпозиції їх на складові, які можна дослідити окремо в їх більш та менш важливих аспектах;
- здатність використовувати існуючі комп'ютерні програми та технології при організації перевезень і управлінні на автомобільному транспорті, впроваджувати їх та розробляти нові;
- здатність сприймати новоздобуті знання в області розвитку транспорту та інтегрувати їх із уже наявними.

Результати навчання відповідно до освітньої програми:

- розширення, доповнення чи модифікація існуючих наукових теорій власними ідеями і доробками, що базуються на синтезі набутих знань та практичного досвіду;
- вміння застосовувати наукові результати профільних дисциплін для розробки оптимальних умов функціонування транспортного процесу, за допомогою вдосконалених технологічних правил і процедур, методик вимірювання в цілях отримання результатів наукових досліджень;
- вміння удосконалювати та розвивати свій інтелектуальний і загальнокультурний рівень, самостійно навчатись новим методам дослідження, до змін наукового і науково-виробничого профілю в своїй професійній діяльності;
- вміння самостійно набувати і використовувати в практичній діяльності нові знання і уміння, зокрема в нових областях знань, безпосередньо не пов'язаних з сферою діяльності;
- формування нових конкурентоздатних ідей в області теорії і практики організації перевезень та управлінні на автомобільному транспорті, розробляти методи вирішення нестандартних завдань, пошук нових методів вирішення традиційних завдань;
- вміння здійснювати збір, аналіз науково-технічної інформації, сучасного передового досвіду з тематики дослідження;
- проводити розробку і дослідження теоретичних і експериментальних моделей об'єктів професійної діяльності;
- проводити розробку і дослідження впливу транспортних особливостей при формуванні транспортного планування великих та значних міст;
- формулювати нові гіпотези та наукові задачі в сфері організації перевезень та управлінні на автомобільному транспорті, обирати належні напрями та відповідні методи для їхнього розв'язування.

Тематичний план

№ теми	Назва тем (ЛК, ЛР, ПР, СЗ, СР)	Кількість годин	
		очна	заочна
1	ЛК Сутність стратегії розвитку транспорту	2	1
	ПР (ЛР, СЗ) Аналіз факторів формування стратегій функціонування суб'єкту транспорту	2	-
	СР.	8	10
2	ЛК Діагностика стану транспорту.	2	1
	ПР (ЛР, СЗ) Аналіз динаміки розвитку суб'єкту транспорту	2	-

	СР	8	10
3	ЛК Цілі та пріоритети стратегії розвитку транспорту	2	2
	ПР (ЛР, СЗ) Аналіз конфліктів стратегій функціонування суб'єктів транспорту	2	-
	СР	6	10
4	ЛК Прогнозні показники розвитку транспорту	2	-
	ПР (ЛР, СЗ) Прогнозування розвитку транспортного потенціалу регіону	4	2
	СР	6	
5	ЛК Функціональні стратегії розвитку транспорту	2	-
	ПР (ЛР, СЗ) Вибір раціональної стратегії управління транспортними підприємствами в умовах ресурсозбереження	2	2
	СР	6	10
6	ЛК Механізми реалізації транспортної стратегії	2	2
	ПР (ЛР, СЗ) Моделювання стратегії стало-го розвитку транспортного підприємства	2	-
	СР	8	10
7	ЛК Стратегія інтегрованої системи транспорту.	2	-
	ПР (ЛР, СЗ)	-	-
	СР	8	10
8	ЛК Оцінка ефективності реалізації стратегії транспорту	2	-
	ПР (ЛР, СЗ) Оцінка ефективності розвитку транспортної інфраструктури регіону	2	-
	СР	8	
Разом	ЛК	16	6
	ПР (ЛР, СЗ)	16	4
	СР	58	80

Методи навчання:

- 1) словесні: 1.1 традиційні: лекції, пояснення, розповідь тощо; 1.2 інтерактивні (нетрадиційні): проблемні лекції, дискусії тощо;
- 2) наочні: метод ілюстрацій, метод демонстрацій
- 3) практичні: 3.1 традиційні: практичні заняття, семінари;
- 3.2 інтерактивні (нетрадиційні): ділові та рольові ігри, тренінги, семінари-дискусії, «круглий стіл», метод мозкової атаки.

Система оцінювання та вимоги:

Поточна успішність

1 Поточна успішність здобувачів за виконання навчальних видів робіт на навчальних заняттях і за виконання завдань самостійної роботи оцінюється за допомогою чотирибальної шкали оцінок з наступним перерахуванням у 100-бальною шкалу. Під час оцінювання поточної успішності враховуються всі види робіт, передбачені навчальною програмою.

1.1 Лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання конкретизованих завдань.

1.2 Практичні заняття оцінюються якістю виконання контрольного або індивідуального завдання, виконання та оформлення практичної роботи.

1.3 Лабораторні заняття оцінюються якістю виконання звітів про виконання лабораторних робіт.

1.4 Семінарські заняття оцінюються якістю виконання індивідуального

завдання/реферату.

2 Оцінювання поточної успішності здобувачів вищої освіти здійснюється на кожному практичному занятті (лабораторному чи семінарському) за чотирибальною шкалою («5», «4», «3», «2») і заносяться у журнал обліку академічної успішності.

– «відмінно»: здобувач бездоганно засвоїв теоретичний матеріал, демонструє глибокі знання з відповідної теми або навчальної дисципліни, основні положення;

– «добре»: здобувач добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного;

– «задовільно»: здобувач в основному опанував теоретичні знання навчальної теми, або дисципліни, орієнтується у першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, невпевнено відповідає на додаткові питання, не має стабільних знань; відповідаючи на питання практичного характеру, виявляє неточність у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою професією;

– «незадовільно»: здобувач не опанував навчальний матеріал теми (дисципліни), не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутнє наукове мислення, практичні навички не сформовані.

3 Підсумковий бал за поточну діяльність визнається як середньоарифметична сума балів за кожне заняття, за індивідуальну роботу, поточні контрольні роботи за формулою:

$$K^{поточ} = \frac{K1 + K2 + \dots + Kn}{n},$$

де $K^{поточ}$ – підсумкова оцінка успішності за результатами поточного контролю;

$K1, K2, \dots, Kn$ – оцінка успішності n -го заходу поточного контролю;

n – кількість заходів поточного контролю.

Оцінки конвертуються у бали згідно шкали перерахунку (таблиця 1).

Таблиця 1 – Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу

4-бальна шкала	100-бальна шкала	4-бальна шкала	100-бальна шкала	4-бальна шкала	100-бальна шкала	4-бальна шкала	100-бальна шкала
5	100	4,45	89	3,90	78	3,35	67
4,95	99	4,4	88	3,85	77	3,3	66
4,9	98	4,35	87	3,80	76	3,25	65
4,85	97	4,3	86	3,75	75	3,2	64
4,8	96	4,25	85	3,7	74	3,15	63
4,75	95	4,20	84	3,65	73	3,1	62
4,7	94	4,15	83	3,60	72	3,05	61
4,65	93	4,10	82	3,55	71	3	60
4,6	92	4,05	81	3,5	70	від 1,78 до 2,99	від 35 до 59
						повторне складання	
4,55	91	4,00	80	3,45	69	від 0 до 1,77	від 0 до 34
4,5	90	3,95	79	3,4	68	повторне вивчення	

Підсумкове оцінювання

1 Здобувач вищої освіти отримує залік на останньому занятті з дисципліни за результатами поточного оцінювання. Середня оцінка за поточну діяльність конвертується у бали за 100-бальною шкалою, відповідно до таблиці перерахунку (таблиця 1).

Здобувачі вищої освіти, які мають середню поточну оцінку з дисципліни нижче ніж «3» (60 балів), на останньому занятті можуть підвищити свій поточний бал шляхом складання тестів з дисципліни.

Оцінювання знань здобувачів шляхом тестування здійснюється за шкалою:

- «Відмінно»: не менше 90 % правильних відповідей;
- «Дуже добре»: від 82 % до 89 % правильних відповідей;
- «Добре»: від 74 % до 81 % правильних відповідей;
- «Задовільно»: від 67 % до 73% правильних відповідей;
- «Задовільно достатньо»: від 60 % до 66 % правильних відповідей;
- «Незадовільно»: менше 60 % правильних відповідей.

2 Умовою отримання заліку є:

- відпрацювання всіх пропущених занять;
- середня поточна оцінка з дисципліни не нижче «3» (60 балів).

3 За виконання індивідуальної самостійної роботи та участь у наукових заходах здобувачам нараховуються додаткові бали.

3.1 Додаткові бали додаються до суми балів, набраних здобувачем вищої освіти за поточну навчальну діяльність (для дисциплін, підсумковою формою контролю для яких є залік), або до підсумкової оцінки з дисципліни, підсумковою формою контролю для якої є екзамен.

3.2 Кількість додаткових балів, яка нараховується за різні види індивідуальних завдань, залежить від їх об'єму та значимості:

- призові місця з дисципліни на міжнародному / всеукраїнському конкурсі наукових студентських робіт – 20 балів;
- призові місця з дисципліни на всеукраїнських олімпіадах – 20 балів;
- участь у міжнародному / всеукраїнському конкурсі наукових студентських робіт – 15 балів
- участь у міжнародних / всеукраїнських наукових конференціях студентів та молодих вчених – 12 балів;
- участь у всеукраїнських олімпіадах з дисципліни – 10 балів
- участь в олімпіадах і наукових конференціях ХНАДУ з дисципліни – 5 балів;
- виконання індивідуальних науково-дослідних (навчально-дослідних) завдань підвищеної складності – 5 балів.

3.3 Кількість додаткових балів не може перевищувати 20 балів.

4 Результат навчання оцінюється (*обрати потрібне*):

- за двобальною шкалою (зараховано/не зараховано) згідно з таблицею 2;
- за 100-бальною шкалою (для диференційованого заліку) згідно з таблицею 3.

Підсумкова оцінка разом з додатковими балами не може перевищувати 100 балів.

Таблиця 2 – Шкала переведення балів у національну систему оцінювання

За 100-бальною шкалою	За національною шкалою
від 60 балів до 100 балів	зараховано
менше 60 балів	незараховано

Політика курсу:

– курс передбачає роботу в колективі, середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики;

- освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і практичних занять, а також самостійну роботу;
- самостійна робота передбачає вивчення окремих тем навчальної дисципліни, які винесені відповідно до програми на самостійне опрацювання, або ж були розглянуті стисло;
- усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін;
- якщо здобувач вищої освіти відсутній на заняттях з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача;
- курсова робота повинна бути захищена не пізніше, ніж за тиждень до початку екзаменаційної сесії (**вказується за наявності**);
- під час вивчення курсу здобувачі вищої освіти повинні дотримуватись правил академічної доброчесності, викладених у таких документах: «Правила академічної доброчесності учасників освітнього процесу ХНАДУ» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_67_01_dobroch_1.pdf), «Академічна доброчесність. Перевірка тексту академічних, наукових та кваліфікаційних робіт на плагіат» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_85_1_01.pdf), «Морально-етичний кодекс учасників освітнього процесу ХНАДУ» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_67_01_MEK_1.pdf).
- у разі виявлення факту плагіату здобувач отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати завдання, які передбачені у силабусі;
- списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Рекомендована література:

1. Вдовиченко В.О. Методологічні основи формування системної ефективності міського громадського пасажирського транспорту в умовах сталого розвитку / В.О. Вдовиченко – Харків: ХНАДУ, 2017. – 229 с.
2. Стратегический менеджмент: Учебник для вузов. 3-е изд. Стандарт третьего поколения / Под ред. А. Петрова. — СПб.: Питер, 2012. — 400 с.
3. Ляско В.И., Надольская Л.С., Чопуа П.М. Разработка стратегии развития автотранспортного предприятия. Учебное пособие. МАДИ (ТУ) – М.: 2000 – 61 с.
4. Ольве Нильс-Горан и др. Оценка эффективности деятельности компании. Практическое руководство по использованию сбалансированной системы показателей/ Рой Жан, Веттер Магнус. — Пер. с англ. — М.: "Вильямс, 2004. — 304 с. : ил. — Парал. тит. англ.
5. Прейгер Д.К. Стратегічні напрями розвитку транспортної галузі України у післякризовий період. : [аналітична доповідь] / Д.К. Прейгер, О.В. Собакевич, О.Ю. Ємельянова. (керівник авторського колективу Прейгер Д. К.) – К.:НІСД, 2011. – 48 с.
6. Прейгер Д. Перспективні шляхи та механізми інтеграції ринку транспортних послуг України до країн ЄС. Аналітична записка [електронний ресурс] / Д.Прейгер, О. Собкевич, О. Ємельянова. – Режим доступу: <http://www.niss.gov.ua/articles/475/>
7. Транспортна стратегія України на період до 2020 року [електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.mtu.gov.ua>.
8. Стратегії інноваційного розвитку економіки України: проблеми, перспективи, ефективність. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, Україна, 28-29 жовтня 2011 р.). – Одеса: ГО «Центр економічних досліджень та розвитку», 2011. – с. 96.
9. Туревский И.С. Экономика отрасли. Автомобильный транспорт - М.: Форум, Инфра-М, 2011. — 288 с

10. Бережная О.В. Формирование стратегий развития региональных транспортных систем в социально-экономическом пространстве субъектов федерации. - М.: Миракль, 2013. — 236 с.

11. Балалаев А.С., Балалаев С.А., Климентьева И.И. Основы маркетинга на транспорте. Учебное пособие. 2-е изд., перераб. и доп. – Хабаровск: ДВГУПС, 2013. – 162 с.

12. Босак О.М. Транспортний потенціал України: сучасний стан, проблеми та перспективи [електронний ресурс] / О.М. Босак. – Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Gileya/2011_47/Gileya47/P17_doc.pdf.

13. Сирийчик Т. Транспортна політика України та її наближення до норм Європейського Союзу / Т. Сирийчик, А. Фургальські, Ч. Клімкевич, М. Камола та ін. / за ред. М. Свенціцькі. – К. : Вид-во Аналітично-дорадчий центр Блакитної стрічки, 2015. – 102 с.

14. Транспорт і зв'язок України 2012 // Статистичний збірник. – К. : ТОВ "Август Трейд", 2017. – 269 с

15. Новікова А.М. Україна в системі міжнародних транспортних коридорів / А.М. Новікова. – К.: Вид-во НІМБ, 2003. – 494 с.

16. Державна комплексна програма розвитку авіаційного транспорту України на період до 2030р. [електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.asavia.org/avia/zakonodatelstvo>.

17. Прейгер Д.К. Реалізація потенціалу транспортної інфраструктури України в стратегії посткризового економічного розвитку: [аналітична доповідь] / Д.К. Прейгер, О.В. Собакевич, О.Ю. Ємельянова. – К.: НІСД, 2017. – 37 с.

18. Vdovychenko V., Nagornyy Y. The formation of the methodological level of evaluation system efficiency of urban public transport. Eastern-European Journal of Enterprise Technologies. 2016. №3/3(81). P. 44-51.

Додаткові джерела:

1. <https://dl.khadi.kharkov.ua/course/view.php?id=2056>
2. <http://files.khadi.kharkov.ua>
3. <http://www.mintrans.gov.ua>
4. <http://www.niss.gov.ua>

Розробник (розробники)

силабусу навчальної дисципліни _____

підпис

Володимир ВДОВИЧЕНКО

ПІБ

Гарант освітньо-професійної програми _____

підпис

Володимир ВДОВИЧЕНКО

ПІБ

Завідувач кафедри _____

підпис

Євген НАГОРНИЙ

ПІБ